

«Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα, τί

καθεύδεις;»

Είσαγωγή, νεοελληνική απόδοσις, σχόλια: Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης Συμεών

Ὁ Μέγας Κανών, πού συνέθεσε ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ Ἱεροσολυμίτης, ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κι ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἐξέχοντες ἐκπροσώπους τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεώς μας, εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ὑπέροχους καὶ περισσότερο γνωστοὺς ὕμνους στὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα. Ψάλλεται τμηματικὰ τὶς τέσσερις πρῶτες ἡμέρες τῆς Καθαρῆς Ἑβδομάδας καὶ ὀλόκληρος τὴν Πέμπτη τῆς ε' ἑβδομάδας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἀποτελεῖ ἕνα ἐγερτήριο σάλπισμα πού ἀποβλέπει στὸ νὰ φέρει τὸν ἄνθρωπο σὲ συναίσθηση τῆς ἀμαρτωλότητάς του καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσει μέσα ἀπὸ τὴ συντριβὴ καὶ τὴ μετάνοια κοντὰ στὸν Θεό.

Ὁ Μέγας Κανὼν εἶναι ὕμνος βαθιᾶς συντριβῆς καὶ συγκλονιστικῆς μετανοίας. Ὁ ἄνθρωπος, πού αἰσθάνεται τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας· πού γεύεται τὴν πικρία τῆς

μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ ζωῆς· ποὺ κατανοεῖ τὶς τραγικὲς διαστάσεις τῆς ἀλλοτριώσεως τῆς ἀνθρώπινης φύσεως στὴν πτώση καὶ τὴν ἀποστασία της ἀπὸ τὸν Θεό, συντρίβεται. Κατανύσσεται. Ἀναστενάζει βαθιὰ καὶ ξεσπᾷ σὲ θρῆνο γοερό. Ἐναν θρῆνο ὅμως ποὺ σώζει, διότι ἀνοίγει τὸν δρόμο τῆς μετανοίας. Τὸν δρόμο ποὺ ἐπαναφέρει τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξη κοντὰ στὸν Θεό, τὴν πηγὴ τῆς ἀληθινῆς ζωῆς καὶ τὸ πλήρωμα τῆς ἄρρητης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης.

† ὁ Ν. Σ. Σ.

1. Ἡ δομὴ του

Τὸ πιὸ ἀξιόλογο καὶ περισσότερο γνωστὸ ἀπ' ὅλα τὰ ἔργα τοῦ ἀγίου Ἀνδρέα εἶναι ἀσφαλῶς ὁ Μέγας Κανὼν. Ξεχωρίζει ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς Κανόνες του γιὰ τὴν πρωτοτυπία του καὶ τὴν ἔκτασή του. Ἡ ἔκτασή του αὐτὴ εἶναι ἰσχυρὴ καὶ τοῦ ἔδωσε καὶ τὴν ὀνομασία Μέγας. Ὁ Μέγας Κανὼν εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα προϊόντα βαθιᾶς θρησκευτικῆς πείρας. Ἡ ἀξία του ἀπὸ πλευρᾶς θρησκευτικῆς καὶ αἰσθητικῆς εἶναι μεγάλη καὶ κατέχει ἐκλεκτὴ θέση στὴν ὅλη ἐκκλησιαστικὴ ποίηση καὶ τὴ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας. ([περισσότερα...](#))